

Izhaja enkrat na mesec.

CENA: za vse leto 25 Din.

za pol leta 12.50 Din.

Posamezna številka 2 Din.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, Komenskega ul. 12.

JUGOSLOVANSKI OBRTNIK

Izhaja enkrat na mesec.

Cene inseratom:

Pri enkratni objavi

1/1 str. 480 D, 1/2 str. 240 D,

1/4 str. 120 D, 1/6 str. 80 D,

1/12 str. 40 D.

GLASILO „JUGOSLOVANSKE OBRTNE ZVEZE“ V LJUBLJANI.

Naročniki ki še niste poravnali naročnino za leto 1925 storite to takoj. Upravištvo!

Občni zbor Jugoslovanske obrtne zveze v Ljubljani.

V nedeljo 7. junija se je vršil v dvorani Rokodelskega doma občni zbor matice posameznih obrtnih zvez po Sloveniji. Točno ob 11. uri je otvoril zborovanje društveni predsednik g. Ivan Ogrin s pozdravom na vse navzoče delegate, posebno pa je še pozdravil prijatelja obrtnega stanu preč. kanonika g. Stroja, ki je s svojo požrtvovalnostjo ponovno dokazal, da društvo rokodelskih pomočnikov popolnoma razumeva svojo nalogo in vztrajno deluje na polju strokovne izobrazbe vajencev in pomočnikov. Posamezne zveze so bile polnoštevilno zastopane po 22 delegatih.

Predsednik poda pregledno sliko delovanja Jug. obrtne zveze kot srednje organizacije in opozori na razne hibe, ki jih je potrebno v bodoče odpraviti kolikor bolj se organizacija razvija in njen delokrog širi. Pohvalno omenja delovanje posameznih obrtnih zvez, posebno pa še zaslužita priznanje za vzorno delovanje zvezi v Trzinu in Novem mestu. Zanimivo je dejstvo, da se je vzlic finančnim in drugim neprilikam, ki se stavijo v današnji dobi naši organizaciji nasproti, vendar v teku zadnjih let že tako močno razvila, da so obrtniki, organizirani v J. O. Z., nastopili v več krajih s samostojno obrtno kandidatno listo in šli ali sami ali združeni s trgovci in drugimi pridobitnimi krogi v boj pri zadnjih občinskih volitvah.

Nadalje poroča predsednik o vseh perečih vprašanjih, ki tarejo našega obrtnika in trgovca ter obrazloži delegatom delo sedanjega odbora za olajšavo davčnih bremen in pridobitev obrtnega kredita ter omenja težko stališče naših poslancev v Beogradu, ki vsled nesmiselne politike sedanje vlada-joče stranke ne morejo storiti toliko za svoje volilce kot bi hoteli, ker jim radikali v družbi z žerjavci z absolutizmom v parlamentu ovirajo uspešno in smoteno delovanje.

Po poročilu g. predsednika povzame besedo g. narodni poslanec inž. Sernec, kateri poroča natančneje o vprašanju obrtnega kredita posebno z ozirom na načrt radikalov o osnutku državne pooblašene obrtne banke. Vlada namerava kar kratkim potom izpeljati načrt, predložen od radikalnega kluba, v katerem bi država plačala 40% od začetnega kapitala 40.000.000 dinarjev. Nadzorstvo nad poslovanjem obrtne banke naj bi imel nalašč za to postavljen stalen komisar, ki bi ga plačevala banka sama. V osnutku o obrtni banki ni nič določil, iz katerih bi se dalo sklepati koliko bo dobil ta ali oni obrtnik oziroma trgovec kredita. Vse kaže, da je osnutek izdelan za ozek obrtniški krog okoli — Beograda in bi skoro gotovo nihče v takozvanih prečanskih krajih ne bil deležen ugodnosti tega kredita. Z ozirom na razmere, v katerih se danes nahajajo slovenski pridobitni sloji, ne preostaja drugega kot samopomoč bodisi pri iskanju cenene kredita kakor tudi pri raznih privatnih dobavah in delih. Ako država

ne bo storila svojo sveto dolžnost, da pomaga gospodarskim krogom k poživljenju, se lahko zgodi, da bodo usahnili davčni viri, katere Beograd tako krivično izmzgava v Sloveniji. Če bo potem beograjskim vladnim mogotcem tudi vseeno kot danes, ko gredo v zbornici na dnevni red dosledno preko vsake interpelacije naših poslancev, hočemo čez nekaj mesecev videti. Končno je g. poslanec pojasnjeval določbe glede 2% davka na ročno delo in opozarjal na veliko krivico, ki se bo s pobiranjem tega davka prizadela obrtnim krogom, kajti ta davek bo plačevala samo Slovenija, medtem ko se v Srbiji in delni Hrvatski ne bo pobiral. Ko je g. poslanec odgovarjal na posamezna stavljenja vprašanja posameznim obrtnikom, se je marsikatera zadeva pojasnila in pokazala našim gospodarskim krogom v pravi luči in na mah razgalila nesramno agitacijo naših nasprotnih organizacij, ki bi najraje vzele zakup za vse resnične dobrate, ki jih Jug. klub s težkim bojem izposluje v Beogradu, v resnici pa njihovi zastopniki ala dr. Žerjav in dr. Pivko pri vsaki priliki zatajita svoje volilce in glasu-jeta za vse klofute in brce, ki jih režim predlaga našim obrtnikom in trgovcem.

Iz tajniškega poročila posnamemo, da je imel centralni odbor 9 sej, v katerih so se reševali razni predlogi tičeči se obrtništva, trgovine in organizacije same. Zveza je priredila po Sloveniji razna predavanja oziroma shode in vsestransko šla na roke posameznim članom pri nešteti intervencijah bodisi v Ljubljani kot v Beogradu potom Jug. kluba. Glede društvenega glasila je bilo poročilo zelo razveseljivo, ker se je samo v zadnjem letu dvignil za ca 1200 naročnikov. Da list ne more izhajati na več kot 4 straneh je pri teh težkih gospodarskih neprilikah lahko umljivo ako še pripomnimo, da nima ne list ne centralna pisarna nikake državne podpore kakor marsikatera druga manj važna organizacija nasprotnega tabora. Razveseljivo je dejstvo, da se člani zavedajo, da je le v samopomoči obstanek in se ne bojijo za njihove razmere velikih žrtev, da se lahko organizacija razvija prosto nemo-teno vzlic terorju v Beogradu in delno pomaga do končnega cilja, ki gotovo ne izostane, to je slovenska avtonomija na gospodarskem in političnem polju v okvirju Jugoslavije. Z velikim zadovoljstvom so vzeli delegati naznaje, da je centralna pisarna v prošlem poslovnem letu prejela 3720 dopisov in nič manj kot 5425 odposlala poleg 16 okrožnic.

Iz blagajniškega poročila je razvidno, da je imela Jug. obrtna zveza v preteklem poslovnem letu 56.618 Din dohodkov in 55.412 Din izdatkov. Na predlog g. revizorjev je občni zbor dal blagajniku absolutorij in se mu zahvalil za vestno delovanje.

Pri volitvah predsednika je dosedanji predsednik gosp. Ogrin pojasnil, da vsled velike zaposlenosti pri drugih strokovnih organizacijah ne more sprejeti ponovno izvolitev vzlic enoglasnem sklepu občnega zbora. Ko so se delegati obrtnih zvez prepričali, da je odklonitev izvolitve v resnici dovelj utemeljena, je bil izvoljen za predsednika Jug. obrtne zveze industrijalec g. Rojina, ki je izvoitev sprejel in se zahvalil za izkazano mu zaupanje. Nadaljni odbor je bil izvoljen sledeče: gg. dr. Lampret, Gajšek, Pavlin, inž. Sernec, Srebot, Kregar, Ložar, Krek in Molka.

Po izvolitvi novega odbora so se razmotrivala razna podrobna vprašanja organizacijskega značaja in ko je bila tvarina vsestransko predelana, je predsednik ob 13.30 zaključil občni zbor s pozivom na delo za razmah obrtni organizacije.

70-letnica „Kat. društva rokodelskih pomočnikov“ v Ljubljani.

Koncem junija je društvo rokodelskih pomočnikov praznovalo svojo 70-letnico. Slavje se je pričelo v soboto s slavnostno predstavo v opernem gledališču. Zanimivo je dejstvo, da je predstavo režiral g. Danilo, član kr. gledališča, ki je pred svojim vstopom k gledališču zadobil prvo izobrazbo v gledališki umetnosti ravno v omenjenem društvu. Slavnostna predstava v soboto je bila na takem višku, da se je o njej kritika najlaskavejše izrazila in dala igralcem glavnih vlog zadoščenje za trud, ki so ga imeli pri predvajanju teške drame. Tudi občinstvo, ki je zasedlo gledališče skoro do zadnjega prostora, je dalo duška navdušenju in prirejalo ovacije talentiranim igralci. Nikakor pa se ne sme pozabiti pri proslavi v soboto zvečer vrzel, ki jo je lahko opazil bližnji poznavalec društva, da niso bili pri predstavi navzoči nekateri nekdanji oz. sedanji člani dru. rok. pomočnikov, ki se imajo za svojo izobrazbo in deloma tudi za svojo gospodarsko samostojnost zahvaliti predvsem omenjenemu društvu.

V nedeljo ob 8. uri je daroval sv. mašo v krasno ozaljšani uršulinski cerkvi g. uršl. prošt Kalan pri polnoštevili udeležbi članov in prijateljev društva. Cerkveni govor je imel preč. g. kanonik Stroj, ki je v podučni pripodobi v evangeliju o bogatem ribolovu razvil misel, da nobeno delo ne more procvitati brez božjega blagoslova. Cerkveno slavje je zelo povzdignilo izbrano petje društvenega pevskega zbora, pomnoženo z nekaterimi pevci gledališkega zbora in pevskega društva »Ljubljana« ter se z zahvalno pesmijo zaključilo.

Po službi božji se je vršilo slavnostno zborovanje v primerno okrašeni dvorani »Rokodelskega doma«. Zborovanje je otvoril društveni pevski zbor, nakar je povzel besedo g. kanonik veleč. p. Stroj kot društveni predsednik in izvajal:

»Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov« je pričelo svoje slavnostno zborovanje s kantato, ki jo je društvu posvetil ob njegovi petdesetletnici naš veliki nesmrtni dr. Krek. Ko mi je izročil to kantato pred dvajsetimi leti, je rekel: Ta kantata naj poje slavo roki rokodelski in rokodelcem, zlasti pa naj poje slavo onim, ki so združeni v »Kat. dr. rok. pom.«. Naše društvo je obhajalo tedaj 50-letnico, danes pa obhaja 70-letnico. Ako se ozremo nazaj, moramo reči: Lepi so uspehi! Koliko slovenske mladine je v tem društvu našlo oporo, da so postali mojstri! Koliko slovenskih mladeničev je bilo, ki se morajo društvu zahvaliti, da so v tujini ostali zvesti domovini in veri. Mnogi izmed njih so se na različnih poljih visoko povzpeli, bodisi da so prišli naprej kot umetni obrtniki ali kot umetniki, so pevci, igralci ter dosegli velike in častne uspehe.

Namen današnjega zborovanja ni, da bi gledali nazaj, ampak gledati moramo naprej. Za današnje zborovanje so se oglasili trije govorniki, ki bodo podali smernice za naše delo. V cerkvi smo se Bogu zahvalili za ves blagoslov, ki smo ga prejeli. Spomnili smo se pokojnih članov. Zdaj pa hočemo z božjo pomočjo delati naprej.

V tem slovesnem trenutku imamo dolžnost, da izrazimo udanost presvetlemu vladarju Nj. Vel. kralju Aleksandru (»Živijo!« Ploskanje) in sv. očetu Piju XI. (»Živijo! Ploskanje). Med nami je želel biti priljubljen naš vladika škof. Anton Bonaventura. (»Bog ga živi!«) Ima pa cerkveno opravilo v Šiški, kjer blagoslovja vogelni kamen nove cerkve sv. Frančiška. Piše nam pismo: »Gospod kanonik! Rokodelskemu društvu iskreno častitam. O, koliko je tekom obstanka koristilo, koliko hudega odvrnilo, koliko prave srčne kulture izvršilo! Naj društvo še bolj napreduje in se razvija na korist članom, pa tudi na splošno korist vsega ljudstva! Želim mu

obilno božjega blagoslova! Žal, da sem zadržan in se ne morem udeležiti osebno raznih prireditev! Udani Anton Bonaventura, škof.« (Živijo!« Zborovalci prirede škofu ovacijo.)

»Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov« je igralo v opernem gledališču Calderonovo igro »Stanovitni kraljevič«. Igra je režiral in imel pri njej velike zasluge naš stari član Danilo Cerar (»Živijo!« Ploskanje). Igra je dobro uspela. Pri tej priliki se zahvalim vsem, ki so se pri tej predstavi za to trudili. To predstavo sta počastila s svojim obiskom g. veliki župan dr. Baltič in g. gerent Likožar. S tem sta pokazala, da pozdravljata društvo ob jubileju. Čast mi je v naši sredi pozdraviti tudi tajnika Trgovske zbornice g. dr. Pretnarja, tajnika Delavske zbornice g. Uratnika, zastopnika Oriovske zveze dr. Capudra, zastopnika Prosvtne zveze dr. Mohoriča, zastopnika mariborskega Katoliškega društva mojstrov g. Lorberja, dekana bogoslovne fakultete dr. Slaviča, dalje zastopnike raznih drugih društev: Rokodelskega društva v Zagrebu, Mariboru, Novem mestu, Vrhniki, dalje zastopnike pevskega društva »Ljubljana«, ljubljanskih Prosvet in Krekove mladine.

Izmed gostov so se nekateri takoj dopoldne odzvali ter vrnili pozdrave.

Dr. Pretnar je častil društvu v imenu trgovske in obrtniške zbornice in pozdravil zlasti velik pomen, ki ga ima društvo glede vzgoje narodno-zavednega obrtniškega naraščanja v dobi, do je bilo na Slovenskem vse narodno mlačno in je zlasti med obrtniki bil v rabi samo nemški jezik. Ugledni možje obrtnega stanu so izšli iz tega društva: Bivši minister in dolgoletni poslanec Gostinčar, veleindustrialec Žabkar, podpredsednik Trgovske in obrtniške zbornice Ogrin, starešina štajerskih obrtnikov Rebek, podjetnik Kopač in mnogi drugi.

G. Uratnik, tajnik »Delavske zbornice«, je pozdravil društvo kot vzglednega sobojevnika na polju kulturne in moralne povzdige delavstva, čigar 70-letni obstoj jasno pričča, da zastopa prava načela.

Po pozdravu medtem osebno došlega občinskega genta g. Likožarja, ki je čestital društvu v imenu mestne občine, je nastopil kot prvi slavnostni govornik vseučiliški profesor in narodni poslanec g. inž. Dušan Sernec, ki je zelo spretno in dovršeno podal sliko društvenega življenja od početka do sedanjega dobe in očrtal smernice, ki jih naj v bodoče zasleduje društvo. Vsled zanimivosti in strokovne vsebine podajamo govor v celoti na drugem mestu.

Drugi govornik dr. Rožič je obrnil pozornost zborovalcev zlasti na notranje delo v društvu in na naloge, ki si jih je stavilo društvo doslej glede vzgoje in pouka članov, glede podpore v času brezposelnosti in potovanja in je dal migljaje, v kateri smeri naj bi društvo v naši državi zastavilo predvsem svoje delo v dobrobit obrtnega stanu.

Tretji govornik bivši narodni poslanec Gostinčar je orisal velik pomen organizacije, ki se je zdel A. Kolpingu rešilna bilka za obrtni stan in mu mora biti tudi danes. Današnji ni obrtni nič manj ogrožen od velekapitala kakor je bila od Kolpingovih časov. Nevarnosti so vedno večje in proti njim ne pomaga drugo kakor vedno tesnejša in strumnejša strnitev vseh obrtniških vrst in krepko delo na izobraževalnem in združnem polju po geslu Kolpingovem: »Pot krščanske ljubezni in pravičnosti in vere v Boga je pot, ki nam bo prinesla boljšo bodočnost.«

Ko je predsednik prebral medtem došli brzojavni pozdrav narodnih poslancev dr. Korošca in dr. Gosarja, je bilo dopoldansko zborovanje zaključeno.

Popoldansko zborovanje je pretresalo predvsem notranje organizacijsko delo in rodilo več dobrih sklepov, katerih sadovi se bodo v nekaj letih v javnosti pokazali. S pozivom, da se člani rokodelskih društev z novo silo lotijo dela po Kolpingovih načelih, je predsednik zaključil zborovanje.

Zvečer ob 18. je priredilo društvo svojim gostom godbeni in pevski koncert na vrtu svojega doma. Oba koncerta sta s svojim izbranim programom nudila številno zbranemu občinstvu izreden umetniški užitek. Sodeloval je gledališki

orkester pod vodstvom kapelnika g. Neffata in društveni pevski zbor pod pevovodjem J. Pirnatom, pomnožen s člani opere in pevskega društva »Ljubljane«. Solospeve sta zapela gg. A. Jeločnik in I. Erman.

Svojo proslavo je zaključilo društvo v ponedeljek z dobro uspešnim izletom na Jesenice, Vintgar in Bled.

Način, kako je proslavilo društvo svojo 70-letnico — slavnostna predstava v opernem gledališču in večerna koncerta in lepo prirejeni izlet na Bled — dela društvu vso čast in priča o njegovem stremljenju po pravem napredku in resnični kulturi srca in duha.

Gibanje cen v veletrgovini.

Beograjski »Privredni Pregled« priobčuje o gibanju cen v veletrgovini za mesec maj t. l. sledeče indeksne številke in poročilo:

Doba	poljedel. pridelki	živina in produkti	sadje in zelenjava	gradivo	kolonij. blago	industr. izdelki	celotni indeks
povprečje 1. 1913	100	100	100	100	100	100	100
januar 1923	2740	1901	912	2240	1954	2830	2098
januar 1924	2295	2626	910	2062	1667	2618	2034
februar 1924	2380	2888	994	2062	1685	2618	2101
marec 1924	2433	2479	1005	2092	1709	2528	2040
april 1924	2351	2290	969	2060	1683	2484	1973
maj 1924	2245	2082	1036	2132	1681	2292	1911
junij 1924	2158	2211	1123	2161	1711	2340	1984
julij 1924	2188	2317	1203	2161	1712	2389	1995
avgust 1924	2256	2482	1347	2097	1709	2402	2049
september 1924	2108	2417	1401	2154	1547	2246	1978
oktober 1924	2080	2394	1670	2145	1549	2048	1981
november 1924	2019	2520	1726	2257	1602	2102	2037
december 1924	2115	2544	1836	2265	1608	2207	2112
januar 1925	2164	2263	1859	2191	1531	2067	2012
februar 1925	2212	2009	1850	2346	1521	2015	1993
marec 1925	2191	2009	1859	2444	1542	2079	2009
april 1925	2181	1881	1982	2438	1538	2029	2005
maj 1925	2236	1737	1926	2200	1529	1971	1933

Celotni indeks cen se je tekom meseca maja t. l. dvignil za 3,5%. Cene so se znižale skoro v vseh skupinah, izvzemši skupino poljedelskih produktov. Ta skupina se je v primeri s cenami v mesecu aprilu dvignila za 2,5%. V okvirju te skupine se je podražilo žito, moka in krompir, pocenila pa so se živinska krmila in krompir. Tako stoji v cenah skupina poljedelskih produktov med vsemi skupinami najvišje, kar dokazuje rentabilnost poljedelstva pred vsemi drugimi gospodarskimi panogami.

Skupina živina in živinskih produktov se je pocenila za 8%. Padle so cene za vse vrste živine, za perutnino in jajca. Cene te skupine so se znižale zaradi zboljšanja dinarskega kurza v primeri s pariteto tujih tržišč. Cene za sadje in sadne izdelke so se znižale za 3%. Izgledi za dobro sadno in vinsko letino so povzročili znižanje cen za vino in žganje.

Stavbeni material se je pocenil za 10%. Izvozno blago (stavbeni les) se je moralo po dolgem odporu prilagoditi izboljšanimu dinarskemu kurzu. Dočim se pa uvozno blago izdatno pocenjuje, so cene za domače potrebščine še vedno visoke. To velja posebno za strešno in zidno opeko in za cement.

Skupina kolonijalnega blaga izkazuje samo neznatno izpremembo, skupina industrijskih produktov pa se je pocenila za 5%.

Ako primerjamo cene v maju preteklega leta s cenami v mesecu maju tekočega leta, vidimo, da je izboljšanje dinarja, ki se je tekom enega leta dvignil za 20% (od 6,9 na 8,5) na posamezne uvozne predmete sledeče vplivalo: na industrijske predmete 13% in na kolonijalno blago 10%, torej povprečno 11,5%.

Da se cene teh uvoznih premetov niso znižale za 20%, je povzročilo predvsem zvišanje carinskega azija, vsled česar so se inozemske cene nekaterih predmetov zvišale. Pri

izvoznih predmetih ni imelo izdatno izboljšanje dinarskega kurza nikakega vpliva na skupino poljedelskih produktov, dočim so se cene za živino in živinske produkte pocenile za 15%.

Sedemdesetletnica najstarejšega slovenskega rokodelskega društva.

Govoril narodni poslanec univ. prof. Dušan Sernec ob jubilejnim slavlju ljubljanskega kat. društva rok. pomočnikov dne 28. junija 1925.

Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo! S tem Vašim pozdravom si Vas usojam, cenj. zborovalci, pred vsem pozdravljati v imenu Jugoslovanskega parlamentarnega kluba. Naš klub je izrazito političen, Vaše društvo je nepolitično. A Vaš kulturni program, življensko svetovno naziranje, ki ga gojite v društvu, nas veže in spaja ožje, kot bi to mogle storiti katerekoli politične vezi. Usojam si tedaj društvu k izredni proslavi njegove sedemdesetletnice iskreno častiti, želeč, da bi milostljivi Bog tudi v bodoče obilno blagoslovil društveno delovanje.

Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo, to je pozdrav, ki ga je upeljal oče katoliških društev rokodelskih pomočnikov Adolf Kolping — v svoji mladosti sam čevlarski pomočnik, pozneje duhovnik, ki je 2. aprila 1849 v Kolinu na Nemškem skupno s sedmimi rokodelskimi pomočniki ustanovil prvo kat. društvo rokodelskih pomočnikov. Kmalu je bilo 200 članov, ob Kolpingovi smrti (dne 4. XII. 1865) je bilo že 400 društev in članov se je štel na tisoče, in danes je na Nemškem preko 1300 društev z nad 200.000 rednimi in izrednimi člani.

Pa zakaj je prišlo do tega mogočnega gibanja med rokodelskimi pomočniki? Ozrimo se kratko nazaj v sredino 19. stoletja. Srednjeveški cehi in gremiji, ki so svojčas uravnavali razmerje med mojstri, pomočniki in vajenci, so bili izgubili tekmo časa vso veljavo. Obrtni stan ni imel nobene veljave v človeški družbi, njegovo stanje je bilo v socialnem, gmočnem in duševnem oziru zelo žalostno. O kakem strokovnem poduku obrtnega naraščaja ni bilo niti govora. Strokovno slabo podkovan in v splošnem neizobražen rokodelc ni mogel upati, da bi kedaj dosegel kot mojster boljše socialno stanje. Takratni mojstri pa tudi svojih pomočnikov in vajencev niso več prejemali v krog svoje družine, kakor prej, jim nudili domače ognjišče, očetovo skrb in materino ljubezen. Brez temeljitega, strokovnega poduka, brez nadaljne splošne izobrazbe, brez duševnega življenjskega vodila so tavalili rokodelski pomočniki v svojih mladostnih, skušnjav polnih letih okrog, in večinoma utonili v blatu posvetnega življenja. To so bile na kratko razmere, ko je prej omenjenih sedem rokodelskih pomočnikov naprosilo stolnega vikarja Kolpinga, naj jih vodi po težki in nevarni poti življenja. Kolping se je tej prošnji odzval, z njimi ustanovil društvo in mu dal časten naslov **katoliško društvo rokodelskih pomočnikov**.

Ljubljana ni bila zadnja v razvoju tega mogočnega gibanja med rokodelskimi pomočniki v srednji Evropi. Kmalu po Kolinu, že 29. aprila 1855 združili so se pomočniki tudi v Ljubljani in naprosili častitega profesorja ljubljanskega bogoslovne učilišča dr. Leona Vončina, da bi predsedoval njihovu društvu in ga vodil. Prve svoje prostore je zavzelo društvo v takozvanem Knežjem dvorcu v Gosposki ulici. Po vzorcu Kolpingovih društev je tudi ljubljansko društvo nudilo svojim članom vedno domače ognjišče in zabavo, strokovno in splošno izobrazbo ter v njih utrnilo temelj vsega, življenjsko podlago, ki jo dajejo človeku večne krščansko-katoliške resnice. Mnogo požrtvovalnih krščanskih mož, srednješolski profesorji in ljudski-šolski učitelji so kot strokovni učitelji pomagali dr. Vončini pri njegovem plemenitem delu. Socialno visoko stoječega gospoda so nesebično gmočno in moralno podpirali društvo.

Društvo je napredovalo in se razvijalo. Vedno je darovalo muzam, gojilo petje, gledališče, godbo — Rokodelski dom je matica slovenske Talije —, skrbelo za splošni

poduk v naravoslovju, računstvu itd., zlasti v risanju in podajalo svojim članom v njim primerni obliki nauke sv. katoliške cerkve. Leta 1871 si je društvo ustanovilo lastno bolniško blagajno.

Po smrti prvega, prezasluženega društvenega predsednika dr. Vončine, ki je svoje temeljito znanje posvetil tudi izven društva takratnemu javnemu življenju, leta 1874, je prevzel vodstvo društva profesor na ljubljanski realki Janez Gnjezd. Ni zaostajal ne v svoji vni za dobro stvar, ne v svoji delavnosti, ne v svojih uspehih za svojim prednikom. Pod njim si je društvo sezidalo s pomočjo blagih dobrotnikov leta 1887 svoj lastni Rokodelski dom v Komenskega ulici št. 12. Poleg normalnega, vedno bolj procvitajočega razvoja društva je iz dobe društvenega predsedništva gospoda Janeza Gnjezde zlasti to omeniti, da se je društvo spopolnilo z ustanovitvijo katoliškega mladeniškega društva, ki zbira pod svoje okrilje obrtne in trgovske vajence in katerega razvoj je zlasti pospeševal naš nepozabni dr. Jan. Ev. Krek. Od tedaj prihaja večina naraščaja iz kat. mladeniškega društva v kat. društvo rokodelskih pomočnikov.

Po smrti Janeza Gnjezde l. 1904 ima društvo svojega tretjega predsednika v osebi stolnega kanonika Alojzija Strojca — vreden drug svojih požrtvovalnih in zaslužnih prednikov. Pod njegovim predsedovanjem se društvo ni le obdržalo na pridobljeni višini, temveč je vsestransko časovnim razmeram primerno napredovalo. V dokaz navajam obrtno razstavo, ki jo je društvo priredilo v Mestnem domu v Ljubljani od 6. do 20. avgusta l. 1905. Udeležilo se je 33 mojstrov in 23 pomočnikov. Ta razstava domačih obrtnih izdelkov je bila združena z razstavo motorjev in strojev, porabnih v malem obrtu. Prva taka razstava v večjem obsegu v Ljubljani, — prvi ljubljanski obrtniški sejem je to bil. Zadnja leta je društvo opetovano prirejalo strokovne tečaje za obrtno knjigovodstvo, za strokovno risanje. Posebni strokovni tečaji so se vršili za mizarstvo, knjigoveško, čevljarstvo in krojaško obrt.

Od ustanovitve društva l. 1855 do danes je bilo sprejeto v društvo okrog 2500 mladih rokodelcev. Nebroj je število mojstrov, ki so izšli iz kat. rokodelskega društva. Vidimo jih danes mnogo v svoji sredi — častitljive sive glave in krepke moče, v svoji najboljši dobi, vsi čast in ponos obrtnega stanu. Bodi mi dovoljeno v tej zvezi imenoma pozdravljati starostno gospoda Avgusta Žabkarja.

Po tem kratkem obrisu društvenega poslovanja v preteklosti smatram za svojo dolžnost, da se poklonimo spominu pokojnih društvenih predsednikov, rednih in izrednih društvenih članov, društvenih dobrotnikov in požrtvovalnih učiteljev. Milostljivi Bog naj jim da večni mir — čast in slava jim.

Tem kratkim retrospektivnim stavkom naj sledi za hip pogled v bodočnost.

Društvo nosi časten naslov »katoliško«. S to besedo ni označena le vesoljnost v okrilju svete katoliške cerkve, ki edina more duševno človeku v vsakem oziru nadomeščati to, kar rabi individualno sleherni po božji previdnosti in človeški potrebi, po božjem pravu in človeški pravici za svoje vsakdanje življenje — in česar ga je nemila usoda njegovih življenjskih razmer oropala. Ne — s prilikom katoliško se implicite označi tudi »življenje«, ki se rodi, raste, cvete, dozoreva v sad, ki daje zopet seme za novo življenje. Organizacija, ki nosi ta časten naslov, se ne ustvarja umetno od zgoraj, se ne drži v svojem razvoju suženjsko svojih pravil — mrtvih črk — ne pada v mrtvilo, ko je prvotni cilj, ki si ga je postavil, kolikor toliko dosežen, — ne — ona vzklije sama po božji milosti iz življenjskih razmer svoje dobe, raste pod krščanske ljubezni polno oskrbo svete katoliške cerkve, ostane vselej prilagoden telesnim in duševnim potrebam svojega časa in ko so njeni sadovi v relativno čim večji množini dozoreli, jih vsaja sama kot najboljše seme za novo rast, ki jo rabi novi čas.

Kat. društva rokodelskih pomočnikov so vzklija v času, ko je bilo rokodelstvo popolnoma zanemarjeno, ne le stro-

kovno, tudi duševno. Z vsestransko izobrazbo naraščaja si je rokodelstvo zopet priborilo ugled in položaj v pestri človeški družbi, ki mu gre v socialnem, gmočnem in duševnem oziru.

A razvoj tehnike oziroma industrije, ali še bolje rečeno modernega gospodarstva, je sčasom jemal obrti nekaj njene važnosti, ki jo je svojčas imela — vsaj v kolikor se obrt ni sama povzpela v svojem razvoju do obrata sličnega industriji. Kar se da obrtnih izdelkov tovarniško v veliki množini proizvajati, vse to je sčasom prevzela velika industrija med svoje proizvode in jih prevzema zmiraj še več. Tam v teh tovarnah najdemo danes razmere, ki so slične tem, s katerimi se je Kolpingovo delo tako uspešno borilo. Strokovno izobraženo tovarniško delavstvo ni nič drugega kot iz obrtne delavnice v industrijo presajeno rokodelstvo. Niso v splošnem slabše, mogoče včasih le nekoliko bolj enostransko izučeni tovarniški ključavničarji, mizarji, kovači itd., kot pa obrtni. Živijo pa ti rokodelski pomočniki, če jih smem tudi tako imenovati, v izdatno slabših življenjskih razmerah kot pomočništvo, zaposleno v obrti. Oglej si delo ključavničarja, ki stoji dan za dnem pri svojem stroju v tovarni in neprestano daje stroju hrano v obliki materiala, da jo predelava — priznati boš moral, da je človek tukaj ponižan v zgolj mehaničen stroj. Stroj, ki mu streže človek, ima v svojem mehanizmu še več znakov človeškega razuma na sebi kot njegov strežaj, ki se sme kretati le avtomatično, enakomerno uro za uro, dan za dnem, leto za letom, ne da bi si smel pri tem svojem delu dovoliti najmanjše človeške razumne misli — kaj še kakega čustvovanja. V začetku bo mladenič z neskončnim hrepenenjem pričakoval odrešilni tovarniški zvižg, ki mu naznanja dnevni konec njegovega suženjstva — a sčasom mu mora duh in duša otopeti in ni čuda, če postane materialist, ki neumrjočo dušo sploh zanika, ker ne vidi nikjer pri svojem delu le znak kake duše in jo končno tudi v sebi več ne najde. Če se nazivlja našo dobo mehanizirano, so ravno razmere, v katerih živijo ti ljudje, sicer le delni in bistveni znaki, ki opravičujejo ta naslov.

Zakaj občudujemo lepoto stare skrinje, okove hišnih ali cerkvenih vrat, posamezne dele starodavne narodne noše z lahkoto bi imenoval za vsak rokodelski stan poseben primer)? Vzrok je ta, ker najdemo v vsakem posameznem kosu del duše onega, ki ga je izdelal in sestavljal s svojimi rokami. Vsaj od časa do časa ima še dandanes rokodelski pomočnik v katerikoli obrti priložnost se poprijeti kakega dela z vso vneto, z vso svojo dušo in ustvariti izdelek, ki nosi njegov lastni, osebni pečat, na katerega je ponosen, ga vzljubi z neke vrste očetovsko ljubeznijo in se le težko loči od njega. Mladi društveni člani vprašajte svoje mojstre! Vsak je to v svojem življenju opetovano doživel! V tovarni rokodelca tega nikdar ne more, nikdar ne sme.

In vendar je strokovno izobražen tovarniški delavec enakovreden drug obrtnega rokodelskega pomočnika. Tudi ta ima potrebo večje izobrazbe, ki mu jo more nuditi društvo, v še večji meri pa kot more pomočnik rabi duševno razvedrilo, negovanje vsega, kar je dobrega in lepega v njem, da ne usahne, kot mora vsak rast brez hrane. Iz obrtnega stanu je zklilo to društvo, obrtni pomočniki in mojstri ste postavili ta dom za se in za svoj naraščaj. A kakor je marsikak bivši redni član tega društva postal v poznejšem življenju iz mojstra tovarnar, tako bi bilo razmeram naše dobe primerno, da se te vezi, ki spajajo obrt in industrijo, še tesnejše vežejo in da pritegne kat. društvo rokodelskih pomočnikov v še večji meri kot do sedaj v krog svojih članov le tem enakovredno, strokovno izobraženo tovarniško delavstvo. V tem pravcu bi bilo nemara iskati bodoči razvoj društva.

In če se po preteklosti in bodočnosti društva ozrem na sedanost, mi ne preostaja drugega, kot da želim danes ob društveni sedemdesetletnici kat. društvu rokodelskih pomočnikov in vsem njegovim današnjim članom še nadalje obilo sreče — pred vsem pa božjega blagoslova, kar izraža kratko in lepo društveni pozdrav: Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev v III. četrtletju 1925.

(Objava Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.)

I. Hišna najmarina.

Za odmero hišne najmarine za leto 1926 v krajih, v katerih niso vsa poslopja zavezana temu davku, so hišni posestniki dolžni vložiti napovedi o donosu hišne najemščine l. 1925 pri pristojnem davčnem oblastvu do konca meseca avgusta t. l. Izpremembe, ki nastanejo glede višine hišne najemščine izza vložitev napovedi do konca l. 1925, se morajo davčnemu oblastvu sproti naznanjevati.

Hišni posestniki, ki ne bi pravilno in točno prijavili hišne najemnine, izgube razen tega, da jih zadenejo kazenske posledice, pravico, sodno zahtevati večjo najemnino od one, ki so jo prijavili davčnemu oblastvu.

Ako ne predloži hišni posestnik napovedi o najemnini v določenem roku in ako se tudi na ponovni poziv ne odzove v treh dneh, se kaznuje v denarju do 180 Din. Ako se pa tudi v nadaljnjih 8 dneh ne odzove pozivu, odpošlje davčno oblastvo na lice mesta uradnega odposlanca, ki sestavi napoved proti povrnitvi učinkovitih stroškov, odobrenih po stroškovniku.

Hišni posestniki, katerih v najem dana poslopja nimajo več nego 7 stanovanjskih prostorov, so upravičeni ustno napovedati hišno najemnino pri županstvu, ki zbira take podatke v tabelarnih zapisnikih.

II. Občna pridobnina.

Dne 31. julija t. l. poteče rok za vložitev pridobninskih izjav za dveletje 1926/1927.

Do tega roka morajo vložiti izjave vsa pridobitna podjetja (trgovina, obrt, industrija itd.), tudi ona, ki so že sedaj obdavčeno z občno pridobnino.

Kdor ne vloži v določenem roku pridobninske izjave, temu se odmeri občna pridobnina na podstavki uradnih podatkov. Priredbeni organi niso v tem primeru zavezani davčnega zavezanca še posebej pozivati, naj vloži izjavo.

Vse navedbe se morajo nanašati na stanje obratnih razmer v času od 1. julija 1924 do 30. junija 1925, ako se pa podjetje ni vršilo leto dni, pa na povprečno stanje med krajšo dobo njegovega obstanka.

Tiskovine za izjave se dobijo brezplačno pri davčnih oblastvih in davčnih uradih.

III. Posebna pridobnina.

Za vložitev napovedi za leto 1925 poteče zadnji rok dne 1. julija 1925. Podjetja, ki še nimajo odobrenih računskih zaključkov za preteklo poslovno dobo in torej napovedi še ne morejo predložiti, naj si izposlujejo primerno podaljšanje roka.

IV. Davek na poslovni promet.

Davkoplačevalci, ki so zavezani plačevati davek po knjigi opravljenega prometa, so dolžni odpremiti davek za III. četrtletje 1925 do 31. julija 1925 in hkratu predložiti prijavo. Zamudniki se še posebej opozore na svojo dolžnost, ali s posebnim pozivom ali z javnim razglasom ter z zapretilom uradne ocene ter rednostnih glob.

Kdor vloži nepravilno prijavo, izgubi pravico pritožbe.

V. Dospelost direktnih davkov.

Dne 1. avgusta 1925 dospo v plačilo vsi direktni davki za III. četrtletje 1925. Davčni uradi so upravičeni jih v 14 dneh po dospelosti prisilno izterjati in zaračunavati poleg 12% zamudnih obresti še za opomin 4% terjanega zneska.

VI. Razgrnitev predpisnih izkazov.

O davkih, ki so jih davčna oblastva odmerila v preteklem četrtletju, bodo razgrnjeni predpisni izkazi prvih 15 dni meseca julija t. l., kolikor niso bili davčni zavezanci na

razgrnitev izven tega roka opozorjeni individualno ali z javnimi razglasi.

O predpisu dohodnine se davčni zavezanci potom občine obveste s posebnimi obvestili, katera nadomeščajo predpisne izkaze, ki so se do sedaj razgrinjali pri občinah.

Vložitev izjav za občno pridobnino za leti 1926/1927.

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani je objavila razglas o vložitvi pridobninskih izjav za priredbeno dobo 1926/1927. (Uradni list št. 45 iz leta 1925.)

Kakor znano se odmerja občna pridobnina (patent) vsaki dve leti. Zadnja odmera se je izvršila za priredbeno dobo 1924/1925. Sedaj se ima vršiti za naslednji dve leti.

V svrhu odmere ali pravzaprav porazdelitve občne pridobnine mora vsak davčni zavezanec vložiti v času od dne 1. julija do dne 31. julija 1925 predpisano pridobninsko izjavo.

Izjavo je vložiti na uradnem obrazcu, ki se dobi zastoj pri davčnih uradih in davčnih oblastvih. V Ljubljani jo je vložiti pri davčni administraciji, na deželi pa pri davčnih okrajnih oblastvih ali pa pri davčnih uradih. Vložiti jo je pisмено; lahko se poda pa tudi ustmeno pri vseh imenovanih uradih. Na vsako izjavo je prilepiti na prvi strani zgoraj kolek za 5 dinarjev.

Kolka ni treba prepisati; tudi se ne sme pritisniti nanj štamplja.

Ivan Ogrin:

Prezidava palače trgovske in obrtniške zbornice.

Pred kratkim se je pričelo s prezidavo te palače, ki tvori vogal Bethovneve in Knafljeve ulice v Ljubljani. Prav je, da se poda nekoliko slike k temu velevažnemu delu, sosebno ker se v zadnjem času čujejo glasovi, da ni umetna ta prezidava, ampak da bi se za svoto, ki bode stala prezidava, lahko napravila že lepa nova zbornična palača.

Ljubljanska trgovska in obrtniška zbornica, ki obsega cel okoliš Slovenije, je po vojni postala ena najvažnejših gospodarskih institucij pri nas ter je po svojem točnem in vsestranskem objektivnem in obsežnem delovanju ena izmed prvih in najvažnejših zbornic v naši državi. Zahvala gre tu prvič slučaj, da je kot bivša Kranjska trgovska obrtna zbornica imela priliko se za to v bivši Avstriji usposobiti, drugič pa tudi neumornemu delovanju njenega tajništva odnosno uradništva.

Tudi v finančnem oziru se zbornici godi bolje kot marsikateri drugi. Res je, da pobira 25% doklade, a le od osnovnega davka in sicer pri občni pridobnini od počvetorjenega predvojnega davčnega postavka in od posebne pridobnine od 10% ali še nižjega davka brez vsakih pribitkov, katere jemlje država za se.

Ker je ta stanovska institucija tako važna, moramo vendar za njo imeti tudi primerne prostore. Nikakor se tu ne smemo pokazati za male ljudi. Tudi je naloga takih javnih institucij, da v času ko se nahaja industrija in obrt v popolne mzastoj, da priskoči na pomoč, da se da vsaj malo dela tem ljudem.

Zbornica je že pred vojno jako ugodno kupila svoje sedanje poslopje.

Hiša je zidana kot signorilni laški dvorec, ki jo je dala postaviti za svoje bivanje grofica Walderstein pred kakimi štiridesetimi leti. Čela palača je torej služila le kot ena enota za eno stanovanje, za katero je bilo že pred vojno težko dobiti primerne najemnike.

Ko se je zbornica preselila v hišo leta 1916, se ni ta prav nič popravila niti se ni pobelila in preslikala, vse je ostalo po starem.

Že ob nakupu hiše se je mislilo na prezidavo in se je

ustanovil za to potrební fond, ki se je z vsakim letom množil. Da ni prišlo do prezidave je bila kriva le vojna in povojne razmere.

Poslopje v sedanji razdelbi in obliki ni nikakor primereno za urade in potrebe zbornice. Drugič je pa stavbo sploh treba popraviti in očistiti, če se ne, da se dela škoda in da razpada.

Poslopje tudi nima prepotrebne centralne kurjave, kar se danes že pri navadnih stanovanjskih hišah napravi. Kar se razdelitve tiče, manjka v prvi vrsti večja zborovalna dvorana, kakor tudi manjših soban, kjer bi referenti nemoteno mogli uradovati, kajti ti sedaj uradujejo po dva in trije skupaj in je občevanje s strankami zelo oteženo.

Tudi v ostalem manjka prostorov za seje odsekov, klubovih sej in niti predsedstvo nima svojega posebnega lokala. Dalje je poslopje tako zgrajeno, da ima v podstrešju za višino sob dvignjeno ostrešje ter se bode na ta način s primeroma manjšimi stroški dalo vse to izkoristiti za pisarne in dvorano. Tudi se mora dobiti v poslopiju prostora za manjša zborovanja in ankete raznim gospodarskim institucijam, katerih v Ljubljani tako silno primanjkuje. Tudi bode treba misliti na obrtnopospeševalni urad, na čitalnico in knjižnico, ker ravno tu nam popolnoma primanjkuje najmanjših takih naprav, ki so za naše gospodarske kroge velikega pomena.

Zbornico zastopajo danes nje člani, ki so vzeti iz vrst pridobitnih reprezentantov ter so povečini voditelji in delavci na gospodarskem polju, ki gotovo zadevno tudi stvarno poznajo in ti so sklenili že pred letom dni, da se to delo izvrši, katero se je poverilo enemu naših prvovrstnih strokovnjakov. Če pa tako važna korporacija nekaj gradi, bi bila vendar velika napaka, ako bi bili tu mali branjevcí in se mora radi važnosti našega stanu in ugleda tudi naš reprezentativni dom primerno urediti.

V tem slučaju ne gre za kako privatno stavbo. V našo palačo dohajajo prav v velikem številu zelo važni in ugledni gospodje ne le iz tuzemstva ampak tudi iz inozemstva. Gotovo to ne bode brez dobrega slovesa in priporočila, ako tu pokažemo gradivo naše domače zemlje, kakor tudi delo našega umetnika, mojstra in delavca.

Kar se tiče vprašanja, ali prezidava ali nova palača, mislim, da mi ni treba mnogo govoriti.

Ako se zida nova palača tam kje v obližju sedanje, bi to stalo zemljiščem in vsemi drugimi stroški vred 8 do 10 milijonov dinarjev. Za to palačo v sedanjem stanju, ki bi jo morali seveda potem prodati, pa bi se ne dobilo mnogo čez 1 milijon, torej je treba novih 8 milijonov dinarjev. Prezidava bode stala le kako tretjino tega in bode stavba popolnoma odgovarjala svojemu namenu za precejšnjo dobo. Za čno pa itak nobena stvar na svetu ni.

Posredovanje vajeniških in pomočniških mest.

Na mnoge želje naših članov se je Jug. obrtna zveza odločila ustreči našim obrtnikom in trgovcem, da prične s 15. julijem s posredovanjem za vajeniška in pomočniška mesta. V to svrhu naprošamo gospode trgovce in obrtnike, da nam javijo svoje želje glede sprejema vajencev v pouk oziroma pomočnikov v delo. Vse posredovanje se bo vršilo brezplačno potom centralne pisarne v poslopiju Rokodelskega doma, Komenskega ulica št. 12. Za slučaj, da hoče kdo osebne informacije, jih lahko dobi med uradnimi urami vsak delavnik od 8—14 ure pop.

Novice za obrtnike.

Obrtna razstava v Tržiču. V nedeljo 28. junija je bila v Tržiču slovesno otvorjena obrtna razstava, ki jo je priredila ondodna Obrtna zveza. Vzlic precejšnjim neprilikam, ki so jih

morali premagati vztrajni prireditelji, je obrtna razstava prav povoljno uspela in je bil sklep, isto v prihodnjem letu ponoviti v še večjem obsegu, najboljši dokaz, da je pregled napredka v obrtnem stanu od časa do časa naravnost neobhodna strokovna potreba. Zastopane so bile na razstavnem prostoru vse stroke, ki se goje v tržiškem okolišu in resnično bi delali posameznimi razstavljalci krivico, ko bi ne izrekli polno pohvalo nad dobro izdelavo posameznih predmetov kakor celotnih skupin. Razstavo je posetilo tržiško kakor okoliško prebivalstvo in celo posamezne organizacije iz bližnjih mest in krajev so s svojim obiskom povzdignile sijaj prireditve. Zaključek razstave je bil točno ob 18. zvečer v nedeljo 5. julija. Ob zaključku so bili odlikovani štirje čevlarski vajenci in en pomočnik in prejeli za današnje čase primerne nagrade od zadruge kakor tudi delno od Obrtne zveze same. Vsem prirediteljem in prijateljem, ki so kakorkoli pripomogli k tako lepo uspeli razstavi, naj bo tem potom izrečena zahvala in sijajni uspeh, ki so ga doživeli, naj jim bo v spodbudo, da bodo vnaprej še bolj delovali za procvit obrtnega stanu.

Športna razstava na letošnjem velesejmu. Pripravljalni odbor za prireditev športne razstave, katerega člani so naše najodličnejše športne osebnosti, je pričel z potrebnimi pripravami. Razstavo se namerava kompletirati poleg razstavnih predmetov posameznih klubov z vsakovrstnimi športnimi potrebščinami tvrdk. Ker je za to odkazan prostor le malo, se poziva vse športne tvrdke, da nemudoma stopijo v stik s sejmsko upravo, katera je na razpolago z detaljnimi informacijami. Koristi, katere nudi športna razstava sodelujočim tvrdkam, ni potreba posebej povdarjati.

III. gospodarski kongres v Beogradu. Dne 16. junija je bil v Trgovski zbornici v Beogradu sestanek zastopnikov trgovine, obrti in industrije ter udruženja izvoznikov, da se odloči program za III. gospodarski kongres, ki se ima vršiti dne 5. in 6. septembra v Beogradu. Določen je že dnevni red tega kongresa, ki vsebuje sledeča važna vprašanja: 1. Davčni sistem: a) sedajni davčni sistem, b) reforma davčnega sistema. 2. Naša socialna zakonodaja: a) zakon o zaščiti delavcev in inšpekcija dela, b) zakon o zavarovanju delavcev. 3. Ugotovitev količine in vrednosti našega izvoza od 1. septembra 1925 do 31. avgusta 1926 in odredbe za napredek našega izvoza iz posameznih izvoznih predmetov.

Dne 6. julija se je pričel na srednji tehniški šoli v Ljubljani enotedenski tečaj za antogonsko vezenje, ki ga je organiziral urad za pospeševanje obrti kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Teoretični poduk vodi g. ing. Gulič, praktičen pouk pa inozemski strokovnjak.

Obrtniški kongres v Novem Sadu se je vršil v nedeljo 7. in 8. junija. Udeležilo se ga je okoli 150 delegatov vseh organizacij iz kraljevine. Nastopilo je več govornikov, nakar se je po obširni in stvarni debati sprejelo več resolucij, ki so že deloma bile sklenjene tudi v drugih krajih.

Veleobratí, trgovci in obrtniki, za katere velja obrtni red, se opozarjajo, da priglase za volitev prisednikov in namestnikov Obrtnega sodišča in obrtnih prisednikov prizivnega sodišča najkasneje do srede, 15. julija 1925 mestnemu magistratu svoj obrt ter svoje nameščence obojega spola, ki so bili zaposleni dne 22. junija 1925 v njih obratu, so izpolnili 20. leto ter bivajo že najmanj leto dni v tuzemstvu in ne pripadajo stanu učencev. Tiskovine za te prijave se dobe brezplačno pri mestnem magistratu, mestna posvetovalnica, soba št. 22.

Zakon o taksah in pristojbinah. Iz Beograda doznava, da se proučava generalna direkcija posrednih davkov vse predstave in spomenice gospodarskih krogov za uveličanje zakona o taksah in pristojbinah in da sama uvideva potrebo, da se nekatere ostrine v materijelnem oziru omilijo in posamezni detajli v formalnem oziru izpopolnijo.